

A díszszemle főpróbája

Szerdán reggel megtartották az április 4-i díszszemle főpróbáját Budapesten, a Felvonulási téren. Nagyszerű látványt ígér az ünnepnapra a katonai parádé, amelynek mintegy 45 perces programjából több mint 23 percet tölt ki a fegyveres alakulatok — köztük a gyalogos és a gépesített díszegységek — felvonulása a téren, és a repülőgépek, helikopterek bemutatója a Városliget fölötti légtérben. A díszszemle április 4-én 10 órakor kezdődik.

A művelődés háza

Hivatalosan is tanyai művelődési központ lett tegnap a vilmaszállási iskola. A szatymazi községi tanács kérésére a Szegedi Járási Ruházati és Vegyipari Szövetkezet dolgozói hozták rendbe az épületet. A munkálatokra 350 ezer forintot költöttek. Az ünnepélyes megnyitón, amelyen ott volt Krasznai Mihály, a járási pártbizottság osztályvezetője, a szatymazi óvodások és úttörők adtak műsort. Képünkön: az átalakított iskola

CSONGRÁD MEGYE FESTÉSZETE

A testvérkapcsolatok keretében május elején nagyszabású kiállítások nyílnak Csongrád megye lengyel testvérmegyéjének székhelyén, Łódzban. A Csongrád megye festészete című kiállítási anyagot előtte bemutatják a szegedi közönségnek. A keresztmetszetábrát, amely a régi mesterek — Tornyai, Endre Béla, Koszta József, Károlyi Lajos stb. — mellett a megyében ma élő és dolgozó művészek alkotásait is felsorakoztatja, mártól látható a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában. A válogatás április 20-ig várja az érdeklődőket.

VÉRADÓK

Véradó napot rendezett a Vöröskereszt és a Véradó Állomás több szegedi intézményénél is. A belkereskedelmi szállítási vállalat, a szövetkezeti szállítási szolgáltató vállalat, az egészségügyi gyermekotthon, a ruházati szövetkezet tarjányi részlege dolgozói közül összesen 130-an adtak vért. A XI. Autójavító véradó napján 110-en jelentkeztek véradásra.

ÉPÍTÉSZETI KIÁLLÍTÁS KECSKEMÉTEN

Jantner Antal építésügyi és városfejlesztési miniszter-helyettes nyitotta meg tegnap Kecskeméten a Technika Házában azt a kiállítást, amely az ország tavaly készült, építészeti szempontból figyelemre méltó létesítményeit látható. Az Építettük 1979-ben című kiállításon a DÉLÉP, a békéscsabai gabonasilóval és a DÉMASZ szegedi számítóközpontjával szerepelt, a DÉLTERV pedig a Szegedi Órvostudományi Egyetem Dóm téri oktatási épületét mutatja be,

Igaz voltál-e, Anna?

Már régóta akarok írni erről az asszonyról, azaz hogy nem is róla, hanem hírnevéssé vált fiáról, mert fia történeti valóság volt, míg ő... Legalábbis úgy, ahogyan én gondolom, inkább csak legenda, vagy képzelgés lehetsz, Anna asszony, s nem is tudom, szabad-e, illik-e, hogy egy ellenőrizhetetlen pókhálósál ügyében részben magaménak, az én városomból (az akkor még csak apró halászfalucskából) származónak, penteleinek tartsam nagynevű fiadat, azt a jeles férfit, aki pontosan negyyszáz évvel ezelőtt éppúgy becsületet szerzett a magyar névnek, a mivel Nyugaton, mint előtte és utána oly sok, nála jóval ismertebb ember.

Nem tudom... De hát végül is le kell írnom, ami keveset tudok.

Budai Parmenius István a tizenhatodik század második felében született az akkor még török megszállás alatt levő Budán, protestáns szülők-től. (S íme, az említett pókhálósál: adataimat Richard Hakluyt nagy művéből — The Principal Navigations, Voyages, Traffiques and Discoveries of the English Nation, azaz Az angol nép legfontosabb hajóútjai, kereskedelmi és felfedező tevékenysége — vettem; ez mű 1904-es glasgow-i kiadásában hiába kerestem Parmenius István apjának nevét, anyjáról viszont megjegyzi a szerző, hogy a neve „Anne Pantalay” volt; lehetséges, hogy ez azt jelenti: „Penteley Anna”?)

Parmenius Magyarországon kezdte tanulmányait, Londonban és Oxford-

ban fejezte be. Egyik oxfordi barátja, az említett mű szerzője, Richard Hakluyt bemutatta őt Gilbert Humphrey lovagnak, aki Erzsébet királynőtől 1578-ban engedélyt kapott arra, hogy Amerikában újabb területeket hódítson meg, az angol korona számára. Ilyen terület volt akkoriban Új-Foundland. Az expedíció, amelyben Parmenius, a tehetséges magyar természettudós mint történet- vagy krónikáíró vett részt, 1583 júniusában kelt útra Plymouth kikötőjéből. Augusztus 6-án küldte első — s egyetlen — jelentését latin nyelven az egyik hazatérő hajóval St. John's Portból Parmenius. E jelentésben megírja, hogy a sziget terméketlen, lakói nincsenek, ám különös, sosem látott, fehér bundájú medvék tanyáznak rajta. Valószínűleg ő volt az első magyar, aki jegesmedvékkel találkozott.

Humphrey kapitány két heti ott-tartózkodás után kiadta a parancsot a hazatérésre. Egy hajót hátrahagyva a Squirrel (Mókusz) nevű hajóra szállt; Parmenius zászlóshajón, a Delighten (Gyönyörűség) utazott. Augusztus végén szörnyű vihar lepte meg az expedíciót, s a Delight megfeneklett Új-Skócia Cape-Sable nevű fokától délre. A legénység, Parmenius Istvánnal együtt a hullámban lelte halálát. Nem sokkal szerencsésebb volt a Squirrel — az Azori-szigeteknél az is vihar martalékává vált. Csak a harmadik hajó, a Golden Hind (Arany Ünő) menekült meg, s vetett horgonyt Falmouth kikötőjében, szeptember végén. E hajó kapitánya, Edward Haies

így emlékezik meg Parmenius Istvánról, s haláláról. Erzsébet királynőnek írott jelentésében. „Nagy gonddal felszerelt és megrakott zászlóshajónk elvesztése kemény csapás volt. Még nagyobb veszteséget és fájdalmat jelentett a majd százfőnyi legénység halála, köztük egy nagy tudós, egy magyar ember, akit szülőhelye után Budainak hívtak. E férfiú nagy lelkesedéssel és szolgálatkészséggel vett részt vállalkozásunkban, s munkája, az expedíció tetteinek és felfedezéseinek latin nyelvű megörökítése, örökös dicsőségére vált ennek az elegáns stílusú tudosnak, s nagytehetségű költőnek.”

Eddig tart Haies kapitány Parmeniusra vonatkozó jelentése, amit az említett mű szerzőjén kívül újabb kori angol és amerikai történérfírók is számon tartanak. Nem tudom, hogy a magyar történetírás mit tart és mennyit tud Parmeniusról, bizonyára sokkal többet, mint amennyihez én egy könyvtári óra révén hozzájutottam, de számomra ennyi is elég. S ezt a keveset hadd töltsim meg egy kis megbocsátható, lokálpatriota-ábrándozással, valahogyan így:

Hej, Anne Pantalay, Penteley Anna, de jó volna tudni, hogyan került ebből a kis Duna menti falucskából, amelyről azonban még a hírneves Evlia Csebeli is megemlékezett, fel Budára? Játsszótál-e kislány korodban a Duna partján a száradni kiaggatott halászhálók között? Láttad-e a türbévé átalakított templomot, amit mi ma Ráctemplomnak hívunk? Gázoltál-e nyaranta a Lebuki patak vizében? S fent, Budán mérted-e István fiad dicsőségét?

Egyáltalában: igaz voltál-e, Anna?

Kemény Dezső

Felhősödés

Várható időjárás csütörtök estig: Eleinte erősen felhős idő, több helyen esővel, záporosóval, helyenként zivattal. Csütörtökön felhősödés, záporosóval, záporosóval. Délnyugati, majd északnyugati, északira forduló élénk, időnként megerősödő, átmenetileg viharos fókózódó szél. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 8–13 fok között.

SZEGEDI ÉNEKES

A RÁDIÓBAN

Holnap, április 4-én a Kosuth rádióban 12 óra 15 perces kezdettel Ürmös Ilona szegedi dalénekes énekel magyar nótákat, kíséri Magyar Imre népi zenekara.

BÉLYEGKIÁLLÍTÁS

Megnyílt az első magyar-szovjet államközi bélyegkiállítás. A két ország közötti kulturális egyezmény alapján, a két bélyeggyűjtő szövetség szervezésében, hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmából első ízben rendezték meg Budapesten a magyar-szovjet államközi bélyegkiállítást. Az ünnepi bélyegbemutatót szerdán a két szövetség alelnöke, Tátrai János és Ilja Moroszanov — aki egyébként részt vett hazánk felszabadító harcában is — nyitotta meg a magyar bélyeggyűjtők országos szövetségének Vörösmarty utcai székházában. A sok érdekeset, ritkaságot felvonultató közös kiállítás április 18-ig naponta 11–18 óra között tekinthető meg.

Ma zárul a fiatalok művészeti találkozója

Ma, csütörtökön délelőtt Béla Művelődési Központ-összevont szakmai értékeléssel, a minősítések kihirdetésével, a díjak és jutalmak átadásával befejeződik az egyetemi és főiskolai kulturális napok, valamint a Művészet és ifjúság országos bemutatóinak rendezvénysorozata. Három napon át a felsőoktatási intézmények irodalmi színpadai, színjátszó csoportjai, vers- és prózamondói, valamint politikai és társadalmi dalokat előadó együttesei és szólistái Szegeden találkoztak, s négy helyszínen — a JATE Auditorium Maximumában, KISZ-klubjában, a Bartók

Pszichiáternél

— Tehát azt mondja, hogy nagyon határozatlan? — kérdezi a pszichiáter a páciens.
— Az igazat megvallva, doktor úr, igen is meg nem is...

Forgalomkorlátozás

Az április 4-i koszorúzási ünnepségek miatt megváltozik pénteken néhány, Újszegedre tartó autóbusszjárat utvonala.

A délelőtti fél 11-től 11 óra 40 percig érvényes forgalomkorlátozás idején a 17-es jelű, Tarján-Újszegedi gyermekórához között közlekedő járatok a József Attila sugárút, Komócsin Zoltán tér, Dózsa György utca, Tanácsköztársaság útja, közúti hid terelő útvonalon szállítják az utasokat, s az útvonalra eső valamennyi megállóhelyen megállnak.

A 60-as és a 60/Y-os járatok a Bartók Béla tér, Marx tér, Nagykörút, új Tisza-híd, Odesszai körút terelő útvonalon szállítják az utasokat, s az útvonalra eső valamennyi megállóhelyen megállnak.

A Marx térről induló 70-es autóbussz a Nagykörút, József Attila sugárút, Komócsin Zoltán tér, Dózsa György utca, Tanácsköztársaság útja, közúti hid útvonalon közlekedik. Ideiglenesen a Hungária-szálló elnevezésű helyen áll meg. A Fűvészkertről induló járat a Dózsa György utcáról az Arany János utcába kanyarodik, a Lenin körúton, a Mikszáth Kálmán utcán át ér a Marx térre.

A 71-es jelű, a Marx tér és az Erdélyi tér között közlekedő járatok a 70-es jelű autóbusszokkal megegyező terelő útvonalon szállítják az utasokat.

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának naplaja.

Főszerkesztő: F. Nagy István — Főszerkesztő-helyettes: Sz. Simon István — Kiadja a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat, Felelős kiadó: Kovács László — Szerkesztőség és kiadóvállalat: Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. Sajtóház. 6740 — Teleron: 12-633 — A lapot nyomja: Szegedi Nyomda, Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. — 6720. Igazgató: Dobó József — Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a postahivataloknál és kézbesítőknél. Előfizetési díj egy hónapra 25 forint, — Index: 25 053 — ISSN: 0133-0235 x

Gyász-közlemények

CSÁNYI PETER PÁL

temetésén megjelentek, részvételükkel és virágokkal mely faldalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett testvérünk és sógorunk,

ÖZV. SZÉCSI PÁLNE

Kecskeméti Erzsébet 80 éves korában, türelmessel viselt betegségében váratlanul elhunyt. Köszönetet mondunk az újszegedi Vakok Otthonának, vezetőjének az eltemetetésért. A Belvárosi temetőben lett csendben eltemetve. Emléke szívünkben örökké él. Kecskeméti és Roosz család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, anyós és nagymama,

ÖZV. NEMETH ANDRÁSNE

Szabó Magdolna életének 81. évében, rövid, súlyos betegség után, április 1-én elhunyt. Temetése április 3-án 14 órakor lesz a deszki útmentő ravatalozójából. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, GULYÁS ANTAL

34 éves korában hirtelen elhunyt. Temetése április 9-én 13 órakor lesz a Dugonics temető ravatalozójából. A gyászoló család, Hólló u. 7/A.

Köszönetet mondunk a Szeged Városi Rendelőintézetnek, a Szeged Városi Rendelőintézet röntgenosztály kollektívájának, a Szegedi Nemzeti Színház kollektívájának, az operatársulatnak, a Gutenberg utcai Általános Iskola 2/a. osztálya tanítónéjének, diákjainak és szüleinek, a Nádor utcai óvoda dolgozóinak, mindazon rokonoknak, ismerősöknek, barátoknak, akik felejtethetetlen szeretetünk,

KENESEY GABORNE

Brandenburg Judit temetésén megjelentek, részvételükkel, virágokkal mely faldalmunkat enyhíteni igyekeztek, akik a három édesanya nélkül maradt gyermeket szeretettel támogatják, nevelését segítik. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen szeretetünk,

ÖZV. KATONA FERENCNE

Ördög Anna életének 92. évében, rövid, súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése április 8-án 13 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából. A gyászoló család, László u. 11.

tése április 8-án 13 órakor lesz a Dugonics temető ravatalozójából. A gyászoló család, Tó u. 14.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, kezelőorvosoknak, munkatársaknak, akik felejtethetetlen halottunk,

ÖZV. BAKÓ KÁROLYNE temetésén megjelentek, részvételükkel és virágokkal mely faldalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy felejtethetetlen férj, testvér, sógor és nagybácsi,

BÓDÓ ANTAL életének 81. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése április 3-án 15 órakor lesz az Alsóvárosi temető kapujából. A gyászoló család, Tompa u. 12.

Megrendült szívvel tudatjuk, hogy a felejtethetetlen édesapa, testvér,

PÁSZTOR ENDRE

életének 80. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése április 8-án 11 órakor lesz a Dugonics temető ravatalozójából. A gyászoló család, Felsőváros 133/B.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, akik elhunyt szeretetünk,

PAPP JÁNOSNE búcsúztatásán megjelentek és faldalmunkban együttérzettek velünk. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, akik felejtethetetlen halottunk,

KÖRÖSI PÉTERNE temetésén megjelentek, részvételükkel és virágokkal mely faldalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család, Csanádi u. 16.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, a ház lakóinak, kik felejtethetetlen halottunk,

SIGMOND SÁNDORNE temetésén megjelentek, részvételükkel és virágokkal mely faldalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család, Attila u. 11.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejtethetetlen szeretetünk,

